

VAN WIEG TOT GRAF

SASKIA LENSINK

Als bekende mensen overlijden, wordt hun leven in een necrologie beschreven. Maar ook onbekenden leidden een leven dat een verhaal vertelt. In deze rubriek het verhaal achter een familiebericht. Is er in uw omgeving iemand overleden die niet vergeten mag worden? Laat het ons weten: dd.wiegotgraf@ad.nl

Het boek over de oorlog bleef dicht

Roel Gort (1924-2014)

De Tweede Wereldoorlog moet een zware tijd geweest zijn voor Roel Gort. In mei 1944 wordt hij samen met zijn broer Daan opgepakt tijdens een razzia, net als honderden andere jongens uit dorpen langs de Beneden Merwede. De Duitsers brengen al deze Merwedegijzelaars naar kamp Amersfoort. Het is de tweede ramp die de familie Gort treft in korte tijd. Want een broer en een zus van Roel zijn in mei 1940 omgekomen. Met hun gezinnen zijn ze levend verbrand tijdens een bombardement op Alblasserdam.

Wanneer hij hoort dat zijn zoons in kamp Amersfoort zitten, stapt vader Gort naar de Duitsers en eist hun vrijlating. Zijn gezin heeft al genoeg te lijden gehad, vindt hij. En blijkbaar vindt de bezetter dat ook, want na een maand gevangenschap mogen Roel en Daan naar

▲ Daan (l) en Roel (r) Gort kort na hun thuiskomst uit kamp Amersfoort, juli 1944. PRIVÉFOTO'S

huis. Daarmee hebben ze geluk, want tientallen andere Merwedegijzelaars worden onder barre omstandigheden te werk gesteld in Duitsland. Sommigen overleven het niet, anderen komen pas maanden na de bevrijding weer thuis, verzwakt en uitgeput. Na de oorlog praat Roel nog zelden over zijn oorlogservaringen. Voor hem is het een akelig boek, zo lijkt het, dat hij heeft dichtgeslagen en zo min mogelijk nog opent. Liever richt hij zich op de toekomst. Hij stort zich op de meubelzaak die hij samen met zijn broers Daan en Albert heeft overgenomen van hun vader. En als hij tijdens een fietstocht Annie Versendaal uit Rhoon leert kennen, trouwt hij met haar. Ze krijgen een zoon: Roel junior.

„Mijn vader koos voor een rustig en teruggetrokken leven,” zegt deze. „Hij was met weinig tevreden. Zijn gezin, een enkele vriend en de zaak: dat was genoeg voor hem. Heel af en toe liet hij wel

eens iets los over de oorlog. Maar hij deed het altijd af als niet zo belangrijk.”

Roel senior is met zijn zes broers en zussen opgegroeid aan de Kerkbuurt in Sliedrecht. Het gezin woont boven hun meubelzaak met de opvallende naam Het Huis met de Stoel op het Dak. Het oude familiebedrijf is al vele generaties van de familie Gort.

Humor

Veel mensen in Sliedrecht en de wijde omgeving kennen de meubelzaak; Roel en zijn broers zijn dan ook vertrouwde gezichten in het dorp. Roel vindt een praatje met deze en gene altijd fijn. Ook kennen velen hem om zijn 'gort'droge humor. Met grapjes als: 'De noordenwind is altijd koud, waar hij ook vandaan komt,' krijgt hij de lachers op zijn hand. „De zaak van mijn vader en ooms stond bekend als ouderwets maar degelijk,” vertelt Roel junior. „En

Zijn gezin, een enkele vriend en de zaak: dat was genoeg voor hem

–Roel Gort junior

daar was in Sliedrecht een markt voor. Mijn vader werkte keihard. Hij was een lieve, goeie man. Zijn klanten wisten dat en hadden vertrouwen in hem.”

De meubelzaak loopt goed genoeg om er jarenlang drie gezinnen van te onderhouden. Na verloop van

▲ Roel Gort genoot na zijn pensionering in 1985 erg van zijn kleinkinderen. Hij maakte graag uitstapjes naar de kinderboerderij met ze.

tijd stapt Albert eruit, maar Roel en Daan gaan verder. Wanneer Roel in 1985 met pensioen gaat, verkopen ze het bedrijf. Ditmaal zijn er geen kinderen die hun vader willen opvolgen. Met Ikea en andere, moderne meubelzaken in de buurt is de concurrentie te groot geworden.

Knuppel

Pas sinds kort komt Roel junior meer te weten over de oorlogservaringen van zijn vader. Zo kwam hij tot zijn verbazing herinneringen van zijn vader tegen op de website merwedegijzelaars.nl. „Mijn vader beschreef gebeurtenissen op die site die hij nooit aan mij verteld heeft. Bijvoorbeeld hoe hij in zijn barak getreiterd werd door bezopen soldaten. Als hij niet deed wat ze zeiden, dan kreeg hij er met de knuppel van langs.”

En in het voorjaar van 2014 ziet hij op een foto in de krant dat zijn vader aanwezig was bij een herdenkingsbijeenkomst van de Merwedegijzelaars. „Hij had mij daar niets over verteld. Toen ik erover begon lachte mijn vader het een beetje weg. 'Ach, ik kende daar niemand meer,' zei hij.” Maar dat is niet helemaal waar. Roel senior is namelijk met zijn neef, die óók al Roel Gort heet, naar deze herdenking gegaan. „Mijn oom heeft nog met heel wat bekenden zitten praten die dag,” herinnert deze zich. „Maar dan alleen over koetjes en kalfjes, hè. Herinneringen ophalen, daar begon hij niet aan.”

De oorlogservaringen van Roel Gort en vele andere Merwedegijzelaars staan beschreven op de site www.merwedegijzelaars.nl

▲ Generaties lang had de familie Gort een meubelwinkel in Sliedrecht met een opvallende stoel.